

Reaktionens härjningar

Hinke Bergegren

1905

För all pöbel är dumhet utmärkande. Den svenska öfverklasspöbeln är lika dum som viktig. Fast - hur besynnerligt det än låter - dumma människor kunna mycket väl vara sluga. Den svenska öfverklasspöbeln är slug.

Det var den, som slog så modigt på larmtrumman och ropade så tappert på krig - för att hundramillionerslånet skulle gå igenom. Någon annan mening hade de väl icke. Redan Solon har karakteriserat denna pöbel: »Endast till mammon står deras håg och snödaste vinning, fulla af ränker och svek hopa de brottsligt sitt guld.»

Vi se dem enigt samlade. De råa mammonsdrängarna i fina titlar och med granna ordnar »för rekord i kryperi» ha i sitt följe ärekära professorer, präster och kryddbodherrar, söta-jesus-narrar och svensk-svenska bordellägare, kort sagdt: hela öfverklass-smutsen. Och *deras* tidningar *ha* tagit »Sveriges ära» och reaktion tyckas vara oskiljaktiga, så har vårt land seglat in i åtalsraseriets dyiga strömfåra.

De uppblåsta männen från 1880-talet ha vändt tillbaka.

Man skyller på den nya ministären. Det är helt visst orätt. Det är den där »eniga samlingen» af all öfverklasspöbel, som tändt förföljelsernas bål. Ty så lågt står Sverige, att Norges frihetsbeslut gaf reaktionens svartaste kräk hos oss andrum och makt!

Åtalen startade *före* den nya ministärens dagar med angrepp på Norrköpingsklubbens rundt om i landet så omtyckta och prisade militärupprop. I 68 tusen exemplar är det tryckt och spriddt; många hundratusen unga män hafva läst det och gifvit det sitt bifall. Krigstokingarna kunde icke svara, gendrifva det, därför skriade de på polis.

Det är ju den gamla historien. Man står renons på ärliga argument, då tar man till de oärliga, de simplaste af alla: polisargumenten.

Vår kamrat A. O. Jensen bär såsom författare det juridiska ansvaret. Han tillhör sedan flera år vårt förbund och har ständigt särskildt intresserat sig för den antimilitaristiska propagandan. Hvad under då, att han ville gripa in i dårskapens tid, då här oss öfverklasspöbeln, som har alltför mycken makt, skriade på krig mot dem, som förut alltid nämnts »broderfolket». Han ropade ut *sin* mening: att det bästa sättet att förekomma alla omänskliga sammanstötningar vore, att de mobiliseringsskyldige hölle sig borta från den stora dumheten och faran. Det var hans och hundratusendes mening.

Men gamla förruttnade lagparagrafer dragas fram. Under det att de, som bestämdt yrkade på oroligheter och mord, kunna göra det i allsköns lugn, skall han, fredsroparen, drabbas af straff. Bättre bevis på, hur upp- och nedvänt detta samhälle är, kan omöjligt tänkas.

Och när man nu slagit in på den vägen, förföljelsens enfaldiga stråt, fortsatte man och letade reda på ett upprop, som Socialdemokratiska ungdomsförbundet vid sin kongress i våras utställt. »Ned med vapnen!» var äfven ett fredsrop. Sådant var olagligt. Och åter vände man sig, i brist på ärliga argument, till polisen.

Nu grep åtalsraseriet omkring sig. Och så hände, att författaren af Norrköpingsuppropet, A. O. Jensen, höll i Mjölby ett föredrag, som var misshagligt för den närvarande länsmannen, hvilken väl tänker att tjäna sina sporrar i och med sin storbragd att stämma föredragshållaren. Han yrkar ansvar på Jensen för »uppmaning till ohörsamhet mot lag och laga ordning», dels ock för att han, Jensen, på »ett synnerligen vämjeligt och särdeles hånande sätt drifvit gäck med religionen och guds ord samt därigenom åstadkommit allmän förargelse».

Det sista lär vara fullständig osanning, ty lifliga applåder hälsade föredraget. Men dumma spökdyrkande vittnen gå väl an att få tag i i mörkaste Östergötland. Hur förfärligt lågt stå vi icke ännu här i Sverige, då något

så ynkligt och löjligt som en kära-gud-försvarande rättegång kan gå af stapeln. Därmed har reaktionen hissats seglen i topp. Och därför gäller det för oss revolutionärer att icke slå af det minsta, utan tvärtom att gå än hänsynslösare till strids.

Så resonerade äfven Centralkommittén för Socialistiska Ungdomsförbundet och utsände ett protestresolutionsförslag, som först framlades och antogs på ett möte i Landskrona.

Det lydde:

*»Medborgare i Landskrona, till ett antal af omkring 300, vilja härmed på det kraftigaste protestera mot ett öfvergrepp på tryckfriheten, som med stöd af föråldrade lagar och underblåst af den chauvinistiska tidningspressen utförts mot det upprop, som Norrköpings Socialistiska ungdomsklubb låtit utsprida bland Sveriges värnpliktige.

När man å andra sidan på allt sätt söker upphetsa till brodermord mot ett folk, som endast har tagit sin rätt sedan det först på alla möjliga vägar sökt ernå likställighet, är det så mycket nedrigare att åtala ett upprop, som endast uppmanar medborgare är i Sverige att förhindra det en handling skulle fullbordas, hvilken otvifvelaktigt skulle bli ruinerande för båda folken.

Vi vilja härmed på det uttryckligaste säga ifrån att vi ej låta oss påverka af några krigsfantaster, utan vilja vi i hvarje detalj understryka uppropets andemening ifråga och vädja till hvar och en, om han anser sig för denna mellan Sveriges öfverklass och Norges folk uppkomna konflikt vilja taga vapen för att mörda eller låta sig slaktas.

Samma resolution är sedan antagen på möten bl. a. i Skromberga (500 personer), i Bjuf (300 p.), i Helsingborg (1,500 p.), i Halmstad (300 p.), i Vekerum samt i Stockholm, där mötesdeltagarne, c:a 750 personer samlade i Folkets Hus' A-sal, dessutom inlade sin protest mot åtalet mot uppropet »Ned med vapnen» och mot förföljelseförsöken i Mjölby.

Kamrater! låtom oss icke förtröttas eller blifva modfälda! Vi ha ett drygt arbete; och vi revolutionärer behöfvas *alla* i de stridandes led. Låtom oss mera energiskt än någonsin ligga i för den socialistiska ungdomsrörelsen, som myndigheterna nu särskildt vilja slå ned på. Vi få icke ge vika, utan tvärtom skola vi veta rusta oss, så att **de** skola falla.

Det Anarkistiska Biblioteket

Hinke Bergegren
Reaktionens härjningar
1905

Tidningen Brand #9 1905

sv.anarchistlibraries.net